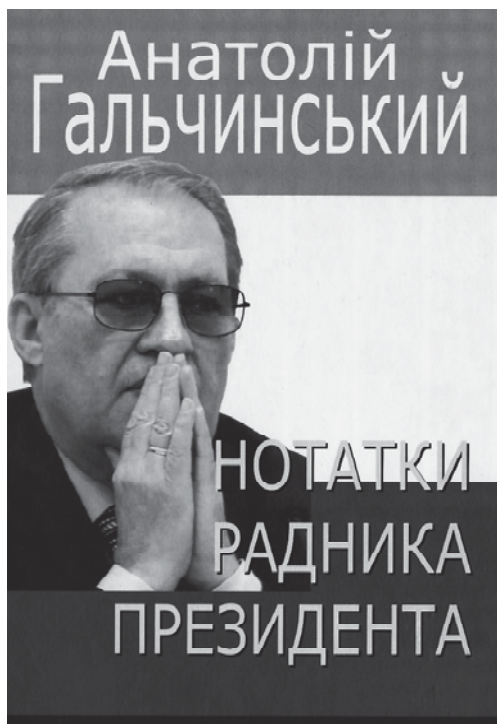

РЕЦЕНЗІЯ

НА КНИГУ "НОТАТКИ РАДНИКА ПРЕЗИДЕНТА. ДЕСЯТЬ РОКІВ
З ПРЕЗИДЕНТОМ ЛЕОНІДОМ КУЧМОЮ"*
(АВТОР — АНАТОЛІЙ ГАЛЬЧИНСЬКИЙ)

Значною подією в Україні є вихід книги відомого вченого-економіста А.С. Гальчинського. Велика увага в ній приділяється дуже відповідальному часу в Україні, коли Президентом був Л.Д. Кучма, історичному періоду 1994—2004 років.

Ведучи мову про той час, підкреслюю, що в нашому журналі була опублікована рецензія на книгу Л. Д. Кучми "Зламана десятиліття", яка присвячена трансформації українського суспільства в останні десятиліття, де представлено перетворення в економічній сфері. В цій книзі об'єктивно аналізується цілий ряд трансформаційних перетворень у нашому суспільстві, критично розглядаються причини здобутків і невдач української економіки на складному шляху її реформування. Порівнюючи зі світовим досвідом, аналізуючи великий масив інформації, автор виявляє причини спаду в економічному розвитку України, рекомендує шляхи виходу з кризи, велику увагу приділяє аналізу проведення ринкових перетворень в Україні. Автор не лише глибоко розкрив зміни в суспільно-економічному розвитку, але і зробив істотний внесок у формування нової методології, зумовленої якісно новими процесами і закономірностями. Для цього Л.Д. Кучма обґрунтовує необхідність і розкриває сутність цивілізованого підходу.

У книзі радника Президента А. Гальчинського описуються події за період 1994—2004 років в нашій країні, розкрито основні засади зовнішніх і внутрішніх політик в Україні, показано роль окремих владних структур у її реалізації, розкрито сутність книги Президента Л.Д. Кучми "Зламана десятиліття".

Книга охоплює три блоки проблем. Перший блок — державотворення. Як зазначає автор, найголовні-

ше в історичному доробку Леоніда Кучми є вирішення найскладніших проблем української державності, забезпечення суверенітету. Другий блок проблем — економічні перетворення. Розкриття і створення фундаменту ринкової економіки, що реалізує свій потенціал на засадах приватної власності й приватної ініціативи. Третій блок — це проблеми зовнішньоекономічної і внутрішньоекономічної стратегії. Головними проблемними вузлами цього блоку є висвітлення суперечності євроінтеграційного курсу і водночас — надскладні колізії відносин з Росією.

Десятиріччя президентства Леоніда Кучми, як відмічає автор, було найкращим періодом у сучасній історії України. У своїй книзі він розповідає, як приймалися найважливіші державні рішення, доводить, що ці рішення, реформи носили системний характер. Це книга — про Президента, який вибудував державність тоді, коли це вже здавалося неможливим. Особливістю є правдиве відображення подій, чесний аналіз успіхів, прорахунків президентської команди. Вже говорилося, в ці роки найбільшою мірою виявили себе рішучість Президента, його організаційний талант та неймовірна цілеспрямованість, особливо ці якості проявились у часи світової кризи. Важливим також є те, що в політиці Президента, як показано у книзі, велике значення мало стимулювання високотехнологічних підприємств, що не означало послаблення уваги до високотехнологічних галузей, а промислова політика будувалась на подвійній основі: підтримки індустріальної модернізації плюс активне державне стимулювання високотехнологічного потенціалу, який базується на досить потужних пластах вітчизняної політики.

Саме так завжди живе і діє радник з економічних питань глави держави Анатолій Гальчинський. Цю книгу треба читати з олівцем у руках, вона може стати підручником десятиріччя розвитку України, й саме тоді стане зрозумілим, чому "ми перемогли, але з ранами в серці". Особливу увагу привертає той факт, що свою книгу автор присвятив пам'яті першого помічника Президента України Олександра Разумкова. Слід підкреслити, що книга допомагає визначитися, де зараз знаходиться Україна, яким шляхом треба рухатися. Ще у 1994 році укази Президента Кучми розставили чіткі акценти щодо генеральної лінії розвитку держави, її економіки, було визначено пріоритети на десятиліття вперед. Анатолій Гальчинський зазначає, що рішення приймалися після гарячих дискусій, керівництво держави уважно дослуховувалося до аргументів вчених, фахівців, державних службовців. Книга повна емоцій про те, у яких умовах тоді діяв Президент, яку велетенську роботу він на себе поклав. Слід відзначити толерантність автора у викладенні подій.

Приходить думка про необхідність осмислення процесу реформування економіки України, на ринкових засадах. Викладений матеріал спонукає до глибоких роздумів, критичного осмислення здобутків і невдач, необхідності трансформаційних змін в економіці, міжнародних суспільних відносинах задля зростання та добробуту українського народу.

Рецензент: В. Г. Федоренко, д.е.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України

* Гальчинський А. Нотатки радника Президента. Десять років з Президентом Леонідом Кучмою / А. Гальчинський — К.: Вид-во "Либідь", 2013. — 584 с.